

ФОРУМ ЗА КЛИМАТСКЕ ИЗГЛЕДЕ ЗА ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ (SEECOF-18)

22-23. новембар 2017. године

КЛИМАТСКИ ИЗГЛЕДИ ЗА ЗИМУ 2017/2018. ГОДИНЕ ЗА ЈУГОИСТОЧНУ ЕВРОПУ И КАВКАСКИ РЕГИОН (SEE&C)

Експерти за климу из мреже Регионалних климатских центара Регионалне асоцијације VI за Европу Светске метеоролошке организације, и то из нодова за дугорочну прогнозу (Meteo France, Француска и Roshydromet, Русија) и мониторинг климе (Deutscher Wetterdienst, Немачка); UK Met-Office-a; Глобалног центра за прогнозу времена Европског центра за средњерочне прогнозе времена (ECMWF); Међународног истраживачког института за климу и друштво (IRI, САД); Националног центра за прогнозу животне средине (NCER, САД); Виртуелног центра за климатске промене за југоисточну Европу (SEEVCCC, Србија); и националних хидрометеоролошких служби земаља SEECOF региона значајно су допринели успешном спровођењу SEECOF-18 форума у погледу развоја релевантних документа и обезбеђивања научних смерница и препорука.

SEECOF-18 се састојао од следећих корака:

- Корак 1: квалитативна процена тачности климатских изгледа за лето 2017. године
- Корак 2: процена садашњег стања климе укључујући глобалне карактеристике климе великих размера и процене њених вероватних промена у току наредних месеци
- Корак 3: доношење заједничке прогнозе за зиму 2017/2018. године

Сва релевантна документација постављена је и ажурирана на интернет страни SEEVCCC: <http://www.seevccc.rs>

SEECOF-18 КЛИМАТСКИ ИЗГЛЕДИ ЗА ЗИМУ 2017/18. ГОДИНЕ

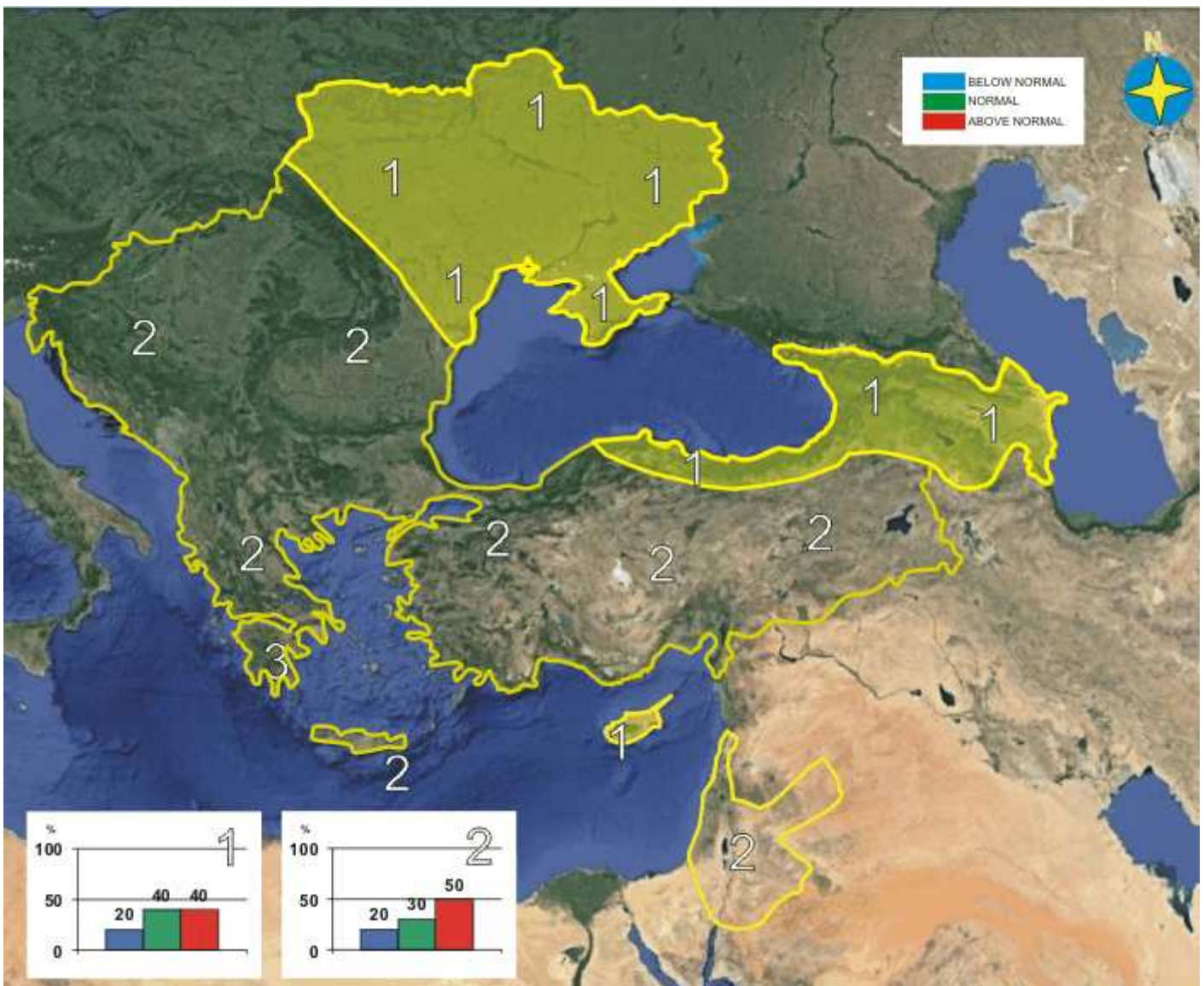
Ова прогноза се заснива на резултатима динамичких модела, статистичких модела, као и познатих телеконекија климатских карактеристика великих размера које су припремљене на MedCOF-7, а такође се односи и прилагођена је за регион југоисточне Европе.

Појава слабо изражене Ла Ниње, условљена температуром површине океана у тропском делу Пацифика, истовремено је повезана са SST индексима, као и индексима атмосферских променљивих. Најновији излази прогностичких модела Ел Нињо јужне осцилације (ENSO) указују на слабо изражену појаву Ла Ниње као највероватнији сценарио за наредну зиму.

Слабо изражена појава Ла Ниње наглашава негативну фазу повезаности атмосферских система Пацифик-Северни Атлант, што би могло довести до повећања вероватноће за развој позитивне фазе Северно-атлантске осцилације (NAO) и потенцијалне појаве Источно-атлантског система (EA). Други познати покретачи као што су источна фаза квази-двогодишње осцилације (QBO), смањене површине арктичког леда, снежне површине већих размера у области Евроазије могли би имати одређени утицај

на регион југоисточне Европе али процена садашњих услова показује да су њихови утицаји релативно смањени.

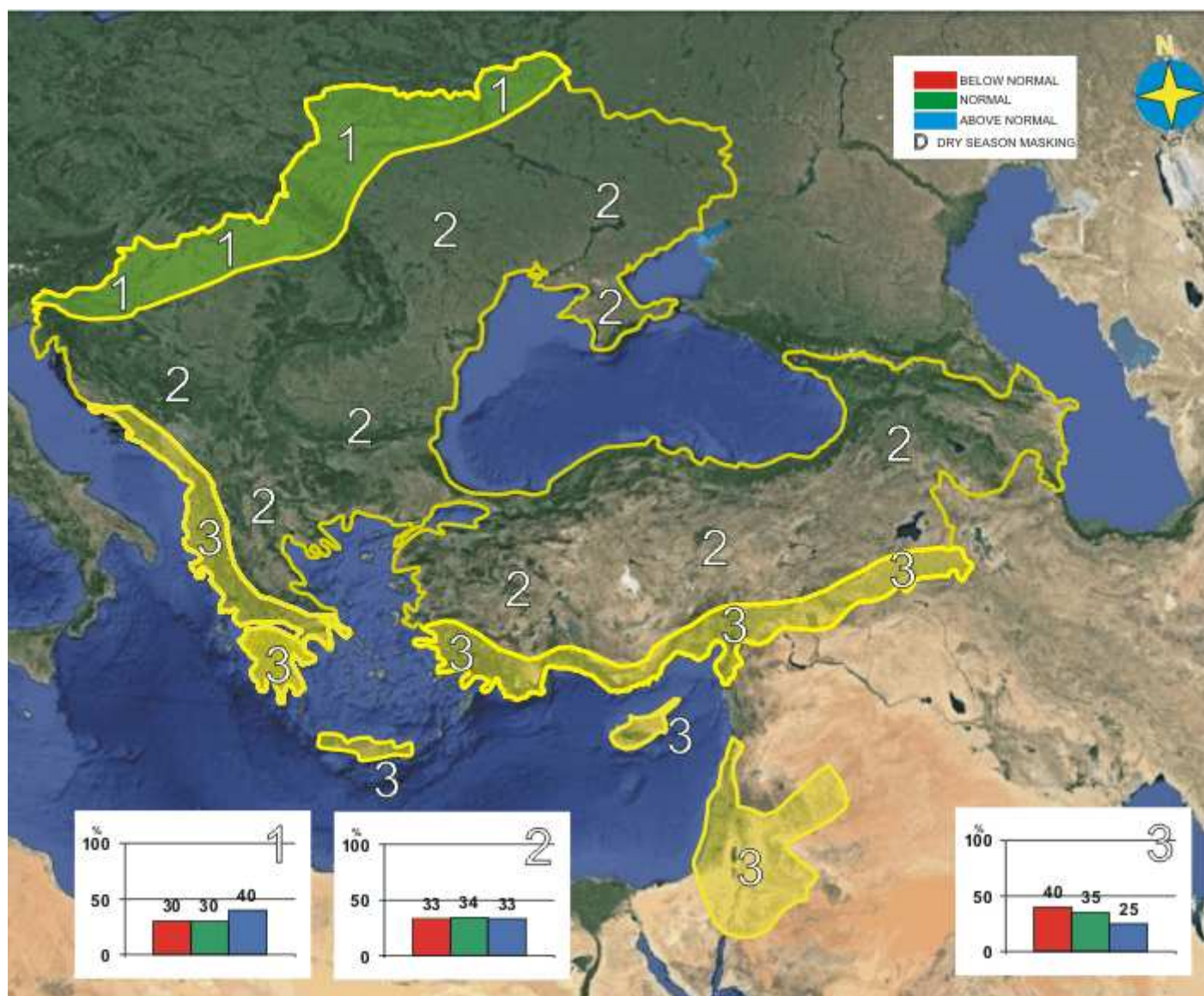
Има изгледа да ће током предстојеће зимске сезоне у целом региону југоисточне Европе доминирати позитивна одступања просечне зимске температуре ваздуха. Изнад Балканског полуострва, дуж обала источног Медитерана са припадајућим залеђима (зона 2 на слици 1) постојаће повећана вероватноћа за појаву средњих зимских температура изнад вишегодишњег просека (1981-2010). Вероватноћа за појаву средње зимске температуре изнад просека је незнатно мања на северо-истоку SEECOF региона (зона 1 на слици 1).

Слика 1. Графички приказ температурних изгледа за зиму 2017/18. године

Непоузданост регионалних прогноза је већа за падавине него за температуре. Основна карактеристика расподеле зимских падавина је постојање градијента у правцу север/југ са условима влажнијим од просечних изнад најсевернијих делова SEECOF региона (зона 1 на слици 2). На крајњем југу Балканског

полуострва, дуж обала источног Медитерана, Јонског мора, као и обала централног и јужног Јадрана (зона 3 на слици 2) преовлађиваће сувљи зимски услови. У преосталом делу југоисточне Европе не постоји јасан сигнал за падавине (зона 2 на слици 2).

Слика 2. Графички приказ падавинских изгледа за зиму 2017/18. године

Услед могуће појаве под-сезонских развоја, редовна ажурирања прогнозе се обавезно препоручују. Поред тога, локални фактори (као нпр. температуре површине мора у мањим морским басенима) могу утицати на локалну променљивост на регионалном нивоу.

Карте показују пробабилистичку заједничку прогнозу за терцилне категорије аномалија сезонске средње температуре и падавина, у односу на период 1981 – 2010. године. Због тренда климатског отопљавања изабрани референтни период има утицаја на аномалије.

Сезонске просечне вредности не могу пружити детаљне информације о краћим временским периодима током зимске сезоне. Чак и током просечних зимских сезона могућа је појава периода са опасним

зимским условима (нпр. зимских олуја, епизода са врло хладним временом, врло влажних периода) који могу условити значајне локалне друштвено-економске утицаје.

Напомена:

Неопходно је узети у обзир да се сезонске прогнозе изражавају путем вероватноће услед постојеће неизвесности.

Током зимског периода, упозорења и чешћа освежавања о прогностичким сигнаlima као и методологија и успешност дугорочних прогноза биће доступни путем Националних метеоролошких служби.

** Графички приказ климатских изгледа у овом извештају служи само као смерница и не представља никакво мишљење о правном статусу било које земље, територије, града или области, о њиховим надлежним властима, нити се бави њиховима границама.*

ДОДАТАК А: Стране које су дале допринос форуму SEECOF-18

- Светска метеоролошка организација
- Met Office, Уједињено Краљевство
- Међународни истраживачки институт за климу и друштво, Сједињене Америчке Државе
- Европски центар за средњорочне прогнозе времена (ECMWF)
- Roshydromet, Русија
- Météo France, Република Француска
- Deutscher Wetterdienst, Федерална Република Немачка
- Национални центар за прогнозу животне средине, Сједињене Америчке Државе
- Подрегионални центар за климатске промене за југоисточну Европу чији је домаћин Републички хидрометеоролошки завод, Република Србија
- Институт за геонауке, енергетику, воде и животну средину, Албанија
- Државни хидрометеоролошки завод Јерменије, Јерменија
- Национални институт за метеорологију и хидрологију, Република Бугарска
- Државни хидрометеоролошки завод, Република Хрватска
- Метеоролошка служба, Република Кипар
- Национална метеоролошка служба Грчке, Грчка
- Национална агенција за животну средину Грузије, Грузија
- Метеоролошка служба Републике Мађарске, Република Мађарска
- Метеоролошка служба Израела, Израел
- Метеоролошки завод Јордана, Хашемитско Краљевство Јордан
- Републички хидрометеоролошки институт, Бивша Југословенска Република Македонија
- Државни хидрометеоролошки завод Молдавије, Молдавија
- Хидрометеоролошки институт Црне Горе, Црна Гора
- Национална метеоролошка служба, Румунија
- Федерални хидрометеоролошки завод Федерације Босне и Херцеговине, Федерација Босна и Херцеговина, Босна и Херцеговина
- Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске, Република Српска, Босна и Херцеговина
- Републички хидрометеоролошки завод, Република Србија
- Агенција за заштиту животне средине Словеније, Република Словенија
- Државни метеоролошки завод Турске, Турска
- Хидрометеоролошки центар Украјине, Украјина